

Excursie datum:	12-01-2016
Naam excursie gebied:	Zeeuwse eilanden. Bezochte gebieden vooral gekenmerkt door aanwezigheid van water, zoet en zout. Vanaf Bergen op Zoom, 08.00 tot 16.20 uur
Gids(en):	Robert de Groot

Opmerkelijk: IJsduiker bij Veerse Gat dam.

Weer. Compleet bewolkt, de hele dag regenbuien en miezer. Wind uit wisselende richting, draaide van ZO naar ZW. Tot 4 Beaufort, temperatuur tot 10°C. Veel te nat, alleen laatste tien minuten zon.

Nederlandse naam	English name	Scientific name
Fuut	Great Crested Grebe	Podiceps cristatus
Dodaars	Little Grebe	Tachybaptus ruficollis
Geoorde fuut	Black-necked Grebe	Podiceps nigricollis
Kuifduiker	Slavonian Grebe	Podiceps auritus
Aalscholver	Great Cormorant	Phalacrocorax carbo
IJsduiker	Northern Loon	Gavia immer
Kleine zilverreiger	Little Egret	Egretta garzetta
Blauwe reiger	Grey Heron	Ardea cinerea
Knobbelzwaan	Mute Swan	Cygnus olor
Zwarte zwaan	Black Swan	Cygnus atratus
Kolgans	White-fronted Goose	Anser albifrons
Grauwe gans	Greylag Goose	Anser anser
Brandgans	Barnacle Goose	Branta leucopsis
Rotgans	Brent Goose	Branta bernicla
Bergeend	(Common) Shelduck	Tadorna tadorna
Nijlgans	Egyptian Goose	Alopochen aegyptiacus
Smient	(Eurasian) Wigeon	Anas penelope
Wilde eend	Mallard	Anas platyrhynchos
Krakeend	Gadwall	Anas strepera
Wintertaling	(Common) Teal	Anas crecca
Tafeleend	(Common) Pochard	Aythya ferina
Kuifeend	Tufted Duck	Aythya fuligula
Brilduiker	(Common) Goldeneye	Bucephala clangula
Nonnetje	Smew	Mergellus albellus
Middelste zaagbek	Red-breasted Merganser	Mergus serrator
Sperwer	(Eurasian) Sparrowhawk	Accipiter nisus
Buizerd	(Common) Buzzard	Buteo buteo
Torenavalk	(Common) Kestrel	Falco tinnunculus
Fazant	(Common) Pheasant	Phasianus colchicus
Waterhoen	Moorhen	Gallinula chloropus
Meerkoet	(Common) Coot	Fulica atra
Scholekster	Oystercatcher	Haematopus ostralegus

Flevo Birdwatching

Goudplevier	(European) Golden Plover	Pluvialis apricaria
Kievit	Northern Lapwing	Vanellus vanellus
Steenloper	Turnstone	Arenaria interpres
Drieteenstrandloper	Sanderling	Calidris alba
Paarse strandloper	Purple Sandpiper	Calidris maritima
Wulp	Eurasian Curlew	Numenius arquata
Tureluur	(Common) Redshank	Tringa totanus
Zwarte ruiter	Spotted Redshank	Tringa erythropus
Kokmeeuw	Black headed Gull	Chroicocephalus ridibundus
Stormmeeuw	(Common) Gull	Larus canus
Zilvermeeuw	Herring Gull	Larus argentatus
Grote mantelmeeuw	Greater Black-backed Gull	Larus marinus
Houtduif	Wood Pigeon	Columba palumbus
Holenduif	Stock Dove	Columba oenas
Turkse tortel	Collared Dove	Streptopelia decaocto
IJsvogel	(Common) Kingfisher	Alcedo atthis
Roodborst	Robin	Erithacus rubecula
Merel	Blackbird	Turdus merula
Kramsvogel	Fieldfare	Turdus pilaris
Zanglijster	Song Thrush	Turdus philomelos
Pimpelmees	Blue Tit	Parus caeruleus
Koolmees	Great Tit	Parus major
Spreeuw	(Common) Starling	Sturnus vulgaris
Ekster	Magpie	Pica pica
Kauw	(Eurasian) Jackdaw	Corvus monedula
Zwarte kraai	Carrion Crow	Corvus corone
Huismus	House Sparrow	Passer domesticus
Vink	Chaffinch	Fringilla coelebs
..
60	0	60
Soorten waargenomen / Species observed	(H) = Alleen gehoord / Heard only	Total

Bezochte gebieden. In groen gebiedsnaam en algemene beschrijving. In zwart opmerkingen over de dag zelf.

Wilhelminadorp, deze is niet genummerd: Het dorp ligt ten noorden van Goes, aan het kanaal naar de Oosterschelde. Voornamelijk agrarisch landschap met veel zware zeeklei. Ten westen van het dorp ook nog fruitbomen. In het kanaal zwemmen wat Dodaarzen, maar met auto's vlak achter ons, is hard remmen geen goed idee. Ten noorden van Wilhelminadorp liggen van slikken in een bocht van de dijk. Daar is al bijna twee weken een Witkopgors aan het bivakkeren. We klimmen naar de kruin van de dijk, maar worden overvallen door weer een buitje, kort, maar vervelend. Waarschijnlijk schuilt de gors ook, want zij blijft uit beeld. Wordt later die dag nog wel enkele malen waargenomen, zoals vermeld op waarneming.nl. We zien wel een Zeehond, Rotganzen, Wulpen, Scholeksters. Vanaf Wilhelminadorp rijden we verder, een tweetal Kleine Zilverreigers vliegt op uit een sloot naast de smalle weg onder aan de dijk. We rijden naar Katseveer, vroeger een nauwe kreek tussen Noord- en Zuid Beveland, nu een

dijk met drukke wegen er op. Deze dijk was de eerst die werd aangelegd in het kader van de Deltawerken. Vanaf de dijk uitzicht op het Veerse Meer. Er zwemmen Fuut, Middelste Zaagbek en Smient. Daarna onder langs de noorddijk voorbij Colijnsplaat naar:

Wanteskuup. Niet genummerd, aan midden noorddijk van Noord-Beveland. Een aantal inlagen. Een inlaag is een met dijken omringd stuk land, waar het boerenbedrijf vrijwel is gestopt, vanwege zoute kwel, water dat onder de dijk door lekt. Vaak alleen nog maar bruikbaar voor schapenteelt. Veel inlagen hebben een zouttolerante begroeiing, met Lamsoor, en Zeekraal. Deze inlaag heeft nu plasdras met veel riet. Tussen de inlagen ook een weggetje naar een oude haven, met een erg opgeslibde bodem. De rietvelden zijn erg groot en behoorlijk dicht, maar vanwege de wind zien we er eigenlijk niets. Op het open water Wilde- en Kuifeend. Een klein aantal Krakeenden. In de dichtgeslibde haven Tureluurs en Bergeenden. Interessanter zijn de grote aantal ganzen en waadvogels op het grasland net ten zuiden van de inlagen. Brandgans, Rotgans, Grauwe Gans, Kolgans en Nijlgans. Ook heel veel Kievit, en tussendoor ook Goudplevieren. Die laatsten zijn de meest schuwe, en vallen op grotere afstand natuurlijk nauwelijks op. Een Buizerd jaagt voor korte tijd wat op, maar al snel keert de rust weer.

Langs Wissenkerke, Geersdijk en Kamperland naar de dam in het Veerse Gat. Dat is de tweede dam uit het Deltaplan. Dit sluitgat gaat door een dieper deel van het estuarium. Vlak voor de dam aan de zeezijde ligt een strand dat in de zomer druk bezocht wordt. De oostzijde van de dam heeft meteen behoorlijk diep water. Ten zuiden van Geersdijk leidt een doodlopende weg naar de haven aan het Veerse Meer. Vanaf de kade zien we Brilduiker, Dodaars, Fuut, Kuifduiker en Georde Fuut, Aalscholver en Middelste Zaagbek. Er zal wel vis zitten in het meer. We rijden door, onderweg vliegt even een vrouw Sperwer links naast de auto, ze maakt een scherpe bocht en vliegt achter over de auto naar rechts, heel laag over een geploegd bietenveld. Het is moeilijk om haar dan weer op te pikken, ze lijkt geland te zijn. De klant vindt het beest terug, maar onmiddellijk vliegt ze weer verder. Uit beeld. In de omgeving van de Goudplaat weer Kleine Zilverreiger, we zien geen enkele Grote Zilverreiger vandaag. Op de ontoegankelijke eilanden midden in het meer lopen veel Damherten. Aan een oever zit een Zwarte Zwaan, een bewoner oorspronkelijk uit Australie, deze zal hier wel niet op eigen kracht zijn gekomen, het is dus een exoot.

Pijlerdam, sluitstuk van het Deltaplan aan de zeezijde (7): Later zijn nog wel wat kleinere dammen neergelegd aan de Brabantse kant. Maar dat had geen invloed meer op de veiligheidssituatie. De Oosterschelde moest zout blijven in verband met de oesterteelt in Yerseke. Men heeft daarom gekozen voor een doorlaatbare dam met grote, 42 meter brede, schuiven. Aan de zuidkant is een duingebiedje aangelegd, en ook op de dam zelf zijn duinen aan het ontstaan. De havenbekkens zijn nu ingericht voor de teelt van mosselen, en vormen een rustplaats voor veel foeragerende vogels, Aalscholvers, gewone en Kuif-, Middelste zaagbekken, Fuut. De recent gerapporteerde Kuifaalscholver en de Zwarte Zeekoet waren onvindbaar. Het water heeft een vreemd groene kleur, die je alleen in de winter ziet. Er zwemmen Middelste Zaagbekken, Fuut en Brilduiker. Er vliegen meeuwen, en we zien er ook Grote Mantelmeeuw. Scholeksters scharrelen langs het strand-gedeelte en een reusachtige gele graafmachine jaagt ons uit de weg. De volgende bui komt er aan, we verlangen wel een beetje naar een warme bak koffie, en dus rijden we over de openingen van "Schaar" en "Hammen" naar Schouwen. Koffie in Burgh-Haamstede. Een blik in de tuin van het Slot levert alleen vijf Merels op. Wanneer we nadien naar Burghsluis rijden zien we naast een boerderij ook Zanglijsters, Vink, Huismus (toch altijd even opletten) en Turkse Tortel. Dan verder naar de Stompe Toren in de Koudekerkse inlaag (tussen 6 en 7) het enige overblijfsel van een heel dorp. De rest van het dorp is met een stormvloed in zee verdwenen. Dan ben je meteen weer blij met de investeringen die in het Deltaplan zijn gedaan. Er staan 2 Reeen midden in de zoutflora. Verder daar alleen Bergeend, Tureluur, geen nieuwe soorten voor de lijst. Bij het nabijgelegen water van de Scheelhoek zit er een IJsvogel, vlak bij de weg, en goed in beeld.

Brouwersdam (8) Heel bijzonder omdat je hier een weg hebt aan de zeezijde van de dam. Daar waaien hele duinen over, maar er is ook voldoende plaats om heel relaxed over zee uit te kijken. In de zomer zie je hier veel watersporters en badgasten, al of niet met vliegers en zeilwagens, in de winter is het een paradijsje voor wintergasten met veren. Bij het haventje aan de noord(-zee) zijde zien we hoe hoog het tij staat, de rotsblokkendam die voor bescherming moet zorgen, steekt nog voor minder dan

Flevo Birdwatching

een meter boven water. Een late lunch met de ruitenwissers aldoor zwiepend om uitzicht te houden. We zien Middelste Zaagbek en een |Brilduiker, aan de verre kant nog wat kleine fuutachtigen. De regen is echter te veel om lekker de telescoop erop te zetten. In de kom van de Spuisluis zwemmen meerdere zeehonden. En voor de kust zien we er nog enkelen. Maar verder is er niet zo veel te zien. Alleen een klein aantal Paarse Strandlopers met enkele Steenlopers. Het nieuwe hek om de Spuikom maakt het toch wel een stuk onaantrekkelijker. Dan begint het toch een beetje te deemsteren, dat is weer een bui, zonsondergang is nog twee uur weg.

Plan Tureluur (6 en 5): Een groot gebied waar landbouwgrond is teruggegeven aan de natuur. Voor de Zeeuwse bevolking natuurlijk moeilijk te accepteren. De spreuk van de provincie is immers: "Luctor et emergo". Je worstelt om boven te komen, niet om het aan de natuur weg te geven. Maar het is een groots plan met een groots gebied. Zeker in de trektijd en zomer vol waadvogels. Nu zat er ook wel wat, maar vooral aan de kant waar de wind vol op stond, en het bleef dus slecht zichtbaar.

Grevelingendam, aan de Bruinisse kant (3) Het uitzicht over de Grevelingen zelf is inmiddels minder goed, de bomen en struiken aan de NW kant van de dam zijn te dicht. Aan de ZO kant kijk je over een uitloper van de Oosterschelde. Er ligt nog steeds geen dam of brug tussen Duiveland en Philipsland. Met eb is er een brede strook zand en modder zichtbaar, met vloed komt het water tot aan de voet van de dijk. In dieper water veel blauwe drijvende vaten, waaronder hangcultures van mosselen worden geteeld. : Het is vloed, en dus zitten de vogels dicht bij de weg, soms zelfs er op. Rotganzen en Meerkoeten wagen hun leven, maar dat kan niet voor het voedsel zijn. Dat ligt niet op de weg, er groeit wel schraal gras naast de weg, dat kan het zijn. Bij de afslag naar Brabant zijn wat ondiepe vijvers, daar zwemmen veel eenden in. Nonnetje, Tafeleend, Kuifeend. De meesten liggen achter een smalle strook riet die midden door de vijver loopt, ze zijn zeker niet allemaal te determineren. Misschien missen we zo Slobeend en Pijlstaart. Aan de horizon is nu wat blauwe lucht te zien, maar bij ons giet het nog steeds. Ook de bekkens bij het volgende punt blijven in een watergordijn verscholen:

Krammersluis (2): De plek waar het kanaal van Rotterdam naar Antwerpen de nieuwe weg naar Brabant kruist. Een groot sluizencomplex, met een heel hoge brug. De weg buigt af en loopt over enkele kilometers evenwijdig aan de oude kustlijn van West-Brabant. De Dintelse en Steenbergse gorzen lopen uit in water en tegen de nieuwe dijk zijn er zandvlaktes en eilandjes aangelegd. Die zijn, hoewel begraasd, in de loop der jaren begroeid geraakt en vormen een aardig gebied. Een mooie mix van land en water. Maar vandaag vooral water. De tijd begint nu ook te dringen en dus besteden we niet heel veel aandacht en tijd hier. Rond 16.20 uur bereiken we Bergen op Zoom en worden de klanten herenigd met hun voertuig.

Flevo Birdwatching

Kaart van het bezochte gebied. Bezocht werden Wilhelminadorp, 7, 8, 6, 5, 3 en 2.

- 1 Hellegatsplein
- 2 Observation hide Krammersluizen
- 3 Grevelingendam (tidal)
- 4 Dijkwater
- 5 Plan Tureluur (Flauwers en Weevers Inlaag)
- 6 Plan Tureluur (Prunje)
- 7 Pijlerdam
- 8 Brouwersdam (tidal)
- 9 Ouddorp (Kouaennoek)
- 10 Stellendam (Buitenhaven)
- 11 Oude Land van Strijen